

Wykorzystywanie zasobów elektronicznych

Poradnik dla studentów

*Biblioteka Międzywydziałowa
Uniwersytetu Szczecińskiego
Maj 2020 r.*

Biblioteka Międzywydziałowa

- Biblioteka Międzywydziałowa wchodzi w skład **systemu biblioteczno-informacyjnego** Uniwersytetu Szczecińskiego
 - Jednostką centralną jest Biblioteka Główna, która mieści się przy ul. Tarczyńskiego 1
- Cała sieć bibliotek ma **charakter hybrydowy**, tzn. oferuje jednoczesny dostęp do drukowanych i elektronicznych zasobów
- Biblioteka Międzywydziałowa składa się z:
 - **Czytelni Filologicznej**
 - **Czytelni Kultury Fizycznej i Promocji Zdrowia**
 - **Wypożyczalni Biblioteki Międzywydziałowej**

Czytelnie i wypożyczalnia Biblioteki Międzywydziałowej

- Bogaty, wielodziedzinowy i wielojęzyczny **księgozbiór tradycyjny** (książki i czasopisma)
 - Publikacje z zakresu filologii polskiej, słowiańskiej, angielskiej, germańskiej, romańskiej, skandynawskiej oraz iberyjskiej, a także kulturoznawstwa i medioznawstwa
 - Publikacje z zakresu kultury fizycznej, sportu, rekreacji i turystyki, medycyny i zdrowia publicznego
- Możliwość samodzielnego, **bezpłatnego skanowania** wszystkich materiałów
- Dostęp do wielu **materiałów elektronicznych**
- Możliwość **uzyskania pomocy** obejmującej m.in. metody wyszukiwania zbiorów

Etapy wyszukiwania materiałów

1. Zdefiniowanie zadania
2. Wybór strategii wyszukiwania
3. Lokalizacja i dostęp
4. Wykorzystanie informacji
5. Synteza
6. Ocena

1. Zdefiniowanie zadania

- Dokładne określenie **celu** poszukiwań
 - Temat wystąpienia, eseju zaliczeniowego, rozdziału lub całej pracy dyplomowej
 - Ogólny plan wystąpienia lub tekstu, pytania problemowe, wstępne założenia
- Wytyczenie **zakresu** pola badawczego
 - Wybór najważniejszych zagadnień
- Ustalenie najtrafniejszych **słów kluczowych**
 - Hasła, które razem z innymi opisują treść tekstu
 - Deskryptory i hasła przedmiotowe w katalogach lub bazach danych

2. Wybór strategii wyszukiwania

- Rozważenie wykorzystania **różnorodnych** źródeł informacji
 - Książki, czasopisma, biblioteki cyfrowe, bazy danych, repozytoria, wortale itp.
- Ustalenie **kryteriów doboru** źródeł informacji
 - Przede wszystkim dostępność i wiarygodność
- Sporządzenie **listy** konkretnych źródeł, które mogą okazać się przydatne
- Wybór tych źródeł, z których warto skorzystać **w pierwszej kolejności**
 - ! Czas na poszukiwania jest najczęściej ograniczony

3. Lokalizacja i dostęp

- **Weryfikacja dostępności** źródeł
- Ustalenie, czy dane źródło rzeczywiście **zawiera poszukiwane informacje**
- Możliwość **zmodyfikowania strategii** wyszukiwania
 - Wybrane wcześniej źródła okazują się nieprzydatne
 - Powrót do punktu 2 (wybór strategii wyszukiwania)

4. Wykorzystanie informacji

- **Analiza** informacji
 - Zapoznanie się z wybranymi fragmentami źródeł
 - Ograniczenia czasowe wymuszają czytanie szybkie i wybiórcze
- **Wyodrębnienie** tych materiałów, które odpowiadają potrzebom
- Sporządzenie **roboczych notatek**
 - Zestawienie najważniejszych treści

5. Synteza

- **Uporządkowanie** informacji
 - Ponowne zestawienie wszystkich zebranych wiadomości
- Ewentualna **zmiana formy przekazu** na inny (przekodowanie)
 - Przykładowo: treść audycji radiowej wykorzystana w pracy pisemnej, tekst naukowy dostosowany do prelekcji
- Dopasowanie **stylu językowego** do odbiorców i sytuacji
- Sformułowanie własnych, **oryginalnych wniosków**
- Rzetelne opracowanie wszystkich wykorzystanych **źródeł** (przypisy, bibliografia)

6. Ocena

- Weryfikacja, czy **efekt** odpowiada potrzebom i oczekiwaniom
 - Spojrzenie z dystansu na cały proces wyszukiwania i opracowywania wiadomości
 - Ponowne sprawdzenie, czy zostały podane wszystkie wykorzystane źródła
 - Uczciwa samoocena
- Naniesienie ewentualnych **poprawek**
- Nadanie pracy lub wystąpieniu **indywidualnego charakteru**

Gdzie szukać materiałów

- Katalogi biblioteczne
- Bazy zawartości czasopism
- Biblioteki cyfrowe
- Bazy danych
- Czasopisma elektroniczne
- Wyszukiwarki naukowe
- Repozytoria i wortale instytucji naukowych

Katalog Główny Biblioteki US

- Zawiera opisy bibliograficzne oraz informacje o **lokalizacji i dostępności** zbiorów bibliotecznych
- Uwzględnia **książki, czasopisma** oraz wybrane dokumenty elektroniczne (**Ibuk Libra**)
- Obejmuje **wszystkie biblioteki systemu** biblioteczno-informacyjnego US

Katalogi innych instytucji

- Katalog Rozproszony Bibliotek Polskich (KaRo)
- Katalog Biblioteki Narodowej (**BN**)
- Federacja Bibliotek Cyfrowych

Bazy zawartości czasopism

- Baza Filologiczna US (**BazFil**)
- Bibliografia Zawartości Czasopism Biblioteki Narodowej (**BZCz**)
- Baza Sportowa US (**BazSport**)

Bazy danych

- Zasoby ogólnodostępne (**open access**)
- Zasoby **prenumerowane** przez bibliotekę US
 - Dostęp z komputerowej sieci uczelnianej
 - Z wykorzystaniem komputerów domowych i urządzeń mobilnych (po uzyskaniu zdalnego dostępu)